

Backstage op 's werelds meest exclusieve bontveiling

Tussen 2.500 en 4000 euro aan bont gaat hier onder de hamer. Per seconde. Sabato bezocht in Kopenhagen 's werelds grootste bontveiling. Een inkijk in de wondere wereld van de bontindustrie. Een wereld van bubbels en blinde vlekken. Maar bont is back, zoveel is zeker.

TEKST GWEN DECLERCK

L i c e n s e t o k i l l

28 /
SABATO FEEST

Vijf keer per jaar komt bontliefhebbers van over de hele wereld naar de Kopenhaagse Fur. Vorig jaar gingen hier 25 miljoen huiden onder de hamer voor een totale waarde van 1,8 miljard euro.

In de zaal waar de veiling plaatsvindt, is de spanning te snijden. Ongeveer vijf-honderd bontinkopers bladeren naarstig door de catalogus. Met een half oog houden ze de schermen in de gaten. Elke seconde telt. Wie geïnteresseerd is in een lot nerts, vos, chinchilla, sabelbont, zeehond of swakara steekt zijn hand op. Soms wordt er geroepen, maar al bij al gaat het er beschaafd aan toe. Duels worden door de veilingmeester beslecht met een handgebaar. De spelregels zijn voor een buitenstaander moeilijk te volgen.

Welkom bij Kopenhagen Fur, de grootste bontveiling ter wereld. Vijf keer per jaar worden hier pelsen geveild. Vorig jaar gingen 25 miljoen huiden onder de hamer voor een totale waarde van 1,8 miljard Deense kronen (1,8 miljard euro). Een topjaar.

Bont is back, jawel. Dat zie je ook op de catwalk. In 56 procent van alle winterjassen die tijdens de modeweken in Milaan, Parijs en New York werden getoond, is met bont gewerkt, blijkt uit cijfers van het trendbureau WGSN. Dat Jean Paul Gaultier een onverbetere bontliefhebber is, weet iedereen. Maar het lijstje designers dat bont verwerkt in kleding of accessoires wordt stilaan eindeloos: Louis Vuitton, Fendi, Lanvin, Chanel, Burberry, Chloé, Givenchy, Isabel Marant, Cavalli...

BONTBUBBEL

Een groot contrast met twintig jaar geleden, toen madammen met een bontjas nog gemeen waren. Wie oud genoeg is, herinnert zich de legendarische foto waarop vijf super-

modellen uit de kleren gingen voor de dierenrechtenorganisatie Peta onder het motto: 'We gaan liever naakt dan bont te dragen.' Van de vijf heeft alleen Christy Turlington woord gehouden. Naomi Campbell, Cindy Crawford, Claudia Schiffer en Elle Macpherson werden daarna weer geregeld in bont gefotografeerd.

Maar de antibontcampagne sloeg aan. De sector had zwaar te lijden van de imagoschade en de vraag naar bont klapte in elkaar. Maar daar is vandaag in Kopenhagen, in het walhalla van de wereldwijde bontindustrie, niets meer van te merken. De afgelopen jaren is zelfs een heuse bontbubbel ontstaan. De Chinese nieuwe rijken zijn verlekkerd op het Europese luxebont, dat gekend is voor zijn uitstekende kwaliteit. Daardoor gingen de prijzen sinds 2008 door het dak.

In de veilingzaal valt inderdaad op dat het overgrote deel van de vijfhonderd aanwezige bonthandelaars Chinees is. Voor de gelegenheid heeft het bontbedrijf Chinese koks ingehuurd en een verdieping ingericht als een Chinees restaurant. 85 procent van alle bont dat verhandeld wordt op de veiling gaat naar China om er geloooid, gesneden, gekleurd en dan teruggestuurd te worden naar de modehuizen, die het materiaal verwerken in hun collecties.

VERVELEND EN GEVAARLIJK

We dalen met bontarbeider Anders Klitgaard af in de catacomben van de veilingzaal. Hij toont ons de ateliers waar inkopers in grijze stofjassen de koopwaar nauwgezet keuren. Klitgaard werkt al 36 jaar in de sector. Zijn taak bestaat erin de huiden met de hand te sorteren. 'De grote triage gebeurt door een machine, maar het belangrijkste sorteerwerk blijft ambachtelijk.' Er zijn 53 nertssoorten. Binnen elke soort zijn er huiden die variëren van uitstekende tot matige kwaliteit. Hij toont enkele stalen. 'Hoe mooier en glanzender de pels, hoe duurder. De lakmoesproef: als je met je vinger tegen de haren in strijkt, moeten ze terugdeinzen.' →

In meer dan de helft van alle winterjassen die tijdens de modeweken in Milaan, Parijs en New York werden getoond, is met bont gewerkt.

Voor het volgende winterseizoen zijn vooral kort-harige nertssoorten in trek, in lichtere kleuren.

Er zijn ook modetrends. Voor het volgende winterseizoen zijn vooral kort-harige nertssoorten in trek, in lichtere kleuren met namen als Pearl, Stardust en Winterblue. Hij toont ook de

Sapphire Cross, een witte pels met een zwarte lijn in het midden. 'Als je te lang met deze in de weer bent, word je zeeziek. Probeer maar.' Inderdaad, na nog geen minuut begint de zaal al te dansen. Bontwerkers zoals Klitgaard moeten elke twee uur verplicht een pauze nemen, want behalve zeeziek kunnen ze ook 'bontblind' worden. 'Dat krijg je als je lang met zwarte of witte soorten bezig bent. 'Het totale gebrek

huiden voelen. 'Zeg maar welke de zachtste is.' Nerts, vos, zeehond, sabelbont... Allemaal passeren ze door mijn vingers. Zelfs het zeldzame astrakan, van karakoellamieren die gekweekt worden op uitgestrekte vlakten in Namibië. Het gerucht gaat dat het soms om geaborteerde lamieren gaat, maar dat wordt door de sector met klem tegengesproken. Plots voel ik iets dat ik niet meer wil loslaten. Zoiets zachts heb ik nog nooit aangeraakt. 'Dat is chinchilla, een knaagdier dat oorspronkelijk in de Andes leefde maar nu vooral gekweekt wordt om zijn pels. De prijzen van chinchilla zijn de voorbije dagen fors de hoogte in gegaan. Per vierkant-centimeter is dit nu de duurste bontsoort. Het is delicaat materiaal, dat gemakkelijk scheurt.'

FORT KNOX

Intussen zijn we in de stockageruimte aangekomen. Het Fort Knox van de bontindustrie. Hier liggen de verkochte loten opgeslagen. Het is er koud, een graad of tien maar. Ditte Sorknaes, marketingdirecteur van Kopenhagen Fur, legt uit dat elke koper een voorschot moet storten van 25 procent van het geplande aankoopbedrag. Elk aangekocht lot wordt opgeslagen in deze ruimte tot de koper het volledige bedrag volgestort heeft. 'No money, no mink.'

De veiling is bijna voorbij, de loodsen zijn al tot de nok gevuld met dozen. Het lijkt erop

dat er ook deze keer goed verkocht is. 'Dat klopt, maar toch zal 2014 een minder goed jaar zijn, door de zachte winter en de tegenvallende Chinese groeicijfers. De nerts prijs is net in elkaar gestuikt en bedraagt nu 45,5 euro per huid, ongeveer de helft van vorig jaar. Daardoor zakt onze omzet dit jaar allicht onder 1 miljard euro.' Ze zegt het met een grote glimlach. 'Het zal je misschien verbazen, maar eigenlijk is dat goed nieuws. De prijzen waren stilaan →

BONTWERKERS MOETEN ELKE TWEE UUR EEN PAUZE NEMEN. Ze kunnen niet alleen zeeziek worden van de huiden, maar ook bontblind.

aan contrast leidt ertoe dat je na een tijdje alleen nog blinde vlekken ziet. Zeer vervelend. En gevaarlijk.'

Hij toont ons behalve nerts - familie van de marter - ook vossen in diverse kleuren en kwaliteiten. 'Doe uw ogen eens dicht. Tijd voor een spelletje.' Hij laat me verschillende

De bontjas die stijf als een plank en zwaar als lood aanvoelt, is niet meer van deze tijd. Bont is veel veranderd.

onhoudbaar geworden. Het werd tijd dat de bubbel leegliep.' Als bont alleen nog betaalbaar is voor haute coutureurs die ontwerpen voor onepercenters, is dat inderdaad slecht nieuws voor de hele sector. In België blijven nog maar zeventien nertskwekers over, maar in Denemarken zijn dat er 1.450. Bont is er big business. Er werken meer dan 20.000 mensen in de bontindustrie. Het is het op een na belangrijkste exportproduct.

KOOIEN MET SPEELTUIN

De bontsector heeft kosten noch moeite gespaard om zich na de crisis van de jaren 90 opnieuw op de kaart te zetten. Vertegenwoordigers van de industrie, zoals Ditte Sorknaes, vertellen wat graag hoe de huizen uit de pels zijn verdreven. 'Kopenhagen Fur is een coöperatie van alle nertskwekers. Als een van onze leden zich niet aan de regels houdt, vliegt hij er onverbiddelijk uit. Denemarken heeft de strengste wetten voor dierenwelzijn ter wereld. Iedereen mag zomaar een nertskwekerij binnenstappen. De dieren leven in grote kooien, waarin ze kunnen spelen in een speciaal ontworpen buizenstelsel. Trouwens, als een dier in slechte omstandigheden is gekweekt, zie je dat meteen aan de pels, die er dof en ongezond uitziet.'

Waar de sector graag mee uitpakt, is dat de keten inmiddels is gesloten. 'Vandaag worden de nertsen, nadat ze ontdaan zijn van hun pels, verwerkt tot biodiesel', zegt Sorknaes. 'In Aarhus, de tweede grootste stad van Denemarken, rijdt het openbaar vervoer op biodiesel, afkomstig van de bontindustrie.'

De sector zet ook voluit in op innovatie. Kopenhagen Fur en zijn Finse concurrent Saga Furs (met notering op de beurs van

Helsinki) hebben allebei 'furlabs' in Kopenhagen. Specialisten zijn er op zoek naar nieuwe technieken om met bont te werken. Bont wordt er verweven met andere materialen, uitgerekt en verknipt. Vroeger gingen er makkelijk tien vossen in een jas, vandaag nog maar drie. Dat maakt zo'n jas niet alleen goedkoper, maar ook veel lichter en minder stikkend warm.

'De nertsjas die stijf als een plank en zwaar als lood aanvoelt, is niet meer van deze tijd. Bont is veel veranderd', zegt Dorte Lenau, designverantwoordelijke bij Saga Furs en adviseur van de grote modehuizen. 'Het is een prêt-à-porterstof geworden. Het zit nu in het naaikoffertje van zowat elke ontwerper. Nu de prijzen aan het zakken zijn, verwacht ik dat nog meer ontwerpers bont zullen gebruiken. Het zal niet zolang meer duren of ook in uw klerkast hangt minstens één kledingstuk met een bontelement.'

Rest de vraag of het nog wel van deze tijd is dat dieren gedood worden alleen voor hun pels. In Nederland vinden ze van niet. Daar is onlangs een wet goedgekeurd dat de 150 Hollandse nertskwekerijen tegen 2024 de deuren moeten sluiten, al wordt de beslissing aangevochten voor de rechtbank. In Kopenhagen vinden ze dat onbegrijpelijk. 'Het overgrote deel van de bevolking heeft geen problemen met lederen schoenen en tassen', zegt Ditte Sorknaes. Als we opwerpen dat er toch wel een verschil is omdat lederen schoenen een bijproduct zijn van de vleesindustrie, haalt ze haar schouders op: 'Die hele vleesindustrie is ook niet per se nodig. We kunnen gerust zonder. Bovendien maakt het voor een dier niet veel uit of het sterft als kotelet of als kraag. Toch?'

Bij het verlaten van de veiling krijg ik een sleutelhanger van vossenstaart toegesloopt, geveerd in vrolijk roze. De hele rit naar de luchthaven pieker ik over het kotelettenvraagstuk en over de vraag of ik die sleutelhanger ooit zal gebruiken.☺

INPAKKEN OM STRAKS (MEE) UIT TE PAKKEN

SAMENSTELLING MARGO VANSYNGHEL

**Delvaux, Handtas
'Allure PM Polo &
Renard Ivory'
3.500 euro
www.delvaux.com**

**Saint Laurent,
Bontjas met leren
mouwen. 1.230 euro
www.saintlaurent.com**

**Perrin Paris, Clutch 'Eiffel' met
vossenbont. 1.200 euro
www.perrinparis.com**

**Marni, Konijn-en-nerfstoel.
1.200 euro
www.marni.com**

FUR PLAY VOOR WIE HET GRAAG BONT MAAKT.

**Anya
Hindmarch,
'The Vaughan'-
tas van kalfs-
haar. 1.000 euro
www.anyahindmarch.com**

**Giorgio Armani, Tas met
konijnenbont uit de 'White
Luxury'-capsulecollectie.
1.200 euro
www.giorgioarmani.com**

**Sacha Walckhoff, 'Fur
Play'-fauteuil in astrakan.
Beperkte oplage van 12.
14.000 euro
www.sacherluxury.com**

**Fendi, 'Eloise'-
pomp.
1.200 euro
www.fendi.com**